

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΝΟΣ

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ 21ην Μαΐου εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα θὰ ἐορταστοῦν τὰ Ἀναστενάρια καὶ θὰ γίνῃ ἡ πυρραβία ἐπάνω στὴ θρακιά. Τὰ Ἀναστενάρια εἶναι θρακικὸν ἔθιμον καὶ παράδοσις πού διεσώθη μέχρι σήμερον ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια καὶ ἀφορᾷ τὸν Διόνυσον. Σήμερα τὸ ἔθιμον τοῦτο — μὲ γράφει ἐξ ἀφορμῆς τῆς μεθαιωνιᾶς ἐορτῆς ὁ φίλος κ. Πολύωρος Παπαχριστοδουλοῦ — παρ' ὅλας τὰς καταδιώσεις τῆς Ἐκκλησίας, ἐφύλασεν αὐτοῦσιον καὶ ἀκέραιον καὶ τελεῖται εἰς τὴν Ἁγίαν Ἐλένην τῶν Σερρών καὶ εἰς τὴν Μελέην τῆς Βεροίας. Οἱ σημερινοὶ πυρράβηται καὶ ἀναστενάρηδες εἶναι τὰ ὑπολείμματα τῶν Θρακῶν πού τὸ 1922 ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην εἰς τὴν Δυτικὴν καὶ ἐγκατεστάθησαν καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἔτσι καὶ 21ην Μαΐου τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου γίνονται αἱ ἐορταὶ ὅχι κρυφὰ πλέον, ἀλλ' ἐνῶπιον τῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ λαοῦ τῆς αἰ.

Οἱ Βούλγαροι, πού κατέχουν τώρα τὸ τμήμα αὐτὸ τῆς Ἀνατ. Θράκης, ἐξέμεταλλεύθησαν τὸ ἔθιμον διὰ νὰ τὸ παραστήσουν — ὡς θὰ εἶπαι καὶ αὐτὸ δουλεργαζόν. Καὶ οὐ μόνον τὸ πλοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸ φωτογραφίζον καὶ τὸ ἐνθυμίων με περιγραφὰς καὶ δημοσιεύματα εἰς τοὺς ἑσώτες, ὡς δουλεργαζόν διὰ πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν. Ἐνὰ περιοδικὸν δημοσίευσαν πολλὰς φορὰς εἰκόνας καὶ περιγραφὰς προπαγανδιστικὰς. Ἀκόμη τὸ ἔθιμον τὸ ἐμελοδραματοποίησαν καὶ τὸ παριστάνουν εἰς τὴν Λυρικὴν Σκηνὴν τους καὶ κυκλοφοροῦν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν φυλλάδια με σχετικὰς εἰκόνας. Πλαστογραφοῦν ἕνα ἑξῶν ἔθιμον, ἐνῶ ἡμεῖς τὸ ἀγνοοῦμεν οἱ ἴδιοι καὶ τὸ διατυμπανίζον διὰ νὰ δείξουν τὴν παναρχαίαν δὴθεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Χερσόνησον ὑπαρξίν των.

Πέροναι, χάρις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν συνεπικουρίαν, ἡ πυρραβία ἐπαυλὴθη, με συρροὴν κόσμου μεγάλην. Ἡ φωτογραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Στρατηγείου Θεσσαλονίκης ἐπῆρεν φραιδότερες φωτογραφίας τῶν χορευτῶν πού χορεύουν γυμνοπόδες ἐπάνω στὴ φωτιά, φωνάζοντας : Ἐχ, ἔχ, ἄχ! Καὶ ἐδημοσιεύθησαν πλήρεις περιγραφαὶ καὶ εἰκόνας πολλὰι. Ἐπιστημονικὰ ἔχει καταγίνει συχνὰ μετὰ Ἀναστενάρια τὸ «Ἀρχεῖον Θράκης», ὅπου ἔχουν δημοσιευθῇ μελέται ἀξιόλογοι, μετὰ τῶν ὁποίων μία τοῦ ἀρχαιολόγου κ. Ρωμαίου. Τὸ ὁπουρογίον Παιδείας καὶ ἡ Ἱπηρεσία Τουρισμοῦ θὰ ἐπρεπε νὰ ἐνδιαφεροῦν διὰ τὰ Ἀναστενάρια. Μία ἐπιστομὴ ἀποστολὴ ἐπιστημόνων πρέπει νὰ παραστῇ εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ ἔθιμου, γὰρ τὸ μελετήσῃ καὶ νὰ δώσῃ μίαν ἐκθεσιν ἀξιόλογον με φωτογραφίας, διὰ νὰ δημοσιευθῇ ἀγγλιστὶ ὡς προπαγανδιστικὸν φυλλάδιον με κύρος.

τοῦ
ρος
ρογι
εἶναι
ὑπὸ
διβλέ
φα κ

ΕΝ
τὴν
ταίρι
γανών
λων τ
τῆς ἡ
τῆς κ
ρος, ε
ἰδουσι
ὁμιλία
παλαι
τάς ὁ
σεν ἐν
συνέδει
βάλλετ
πικότης
Τραπέζι

ἡ π
κὼν
γίου Στ
ἀδελφόν
τε εἰς Κί
τῆς ὁποί
λεν ὁ κ. Ι
Ναυπλιον
Ἰουλίου 1

«...Πα
πιθυμίας
τὴν ἀπό
ἀντισώσ
Ἄλλα, γ
ν' ἀμφι
ἐπιθυμίας
ψυχῆς κα
καλῶ μὴν
σεβαστὸς
ἑαίρω ἐὰ
τουρκικά
τὰ ἀρδαν
συμβουλεύ
στάξῃ φρά
ἀδελφὲ μ
ὡς τὰ κο
δύματα.
τοῦ κασε
τον μὲν ἰ
ρῶσαι, δ
βινον νεο
μοῦ καμ
ὀλίγα γ
μπαλωθ
των καὶ
τοῦλάχισ
τα. Ἡ
νὰ πλη
ταν πα
πορὴ ν
γαν σι
γει. Γ
σὸν μι
Ἑλλάδι
οἰκονο
σοι εἰ
ἐπὶ ῥα
πολλά
ἡ μετ
τερστ
πλὴν
Καὶ π

Καθημερινή

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

18/5/50

21/6/49

ΕΙΣ ΕΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

κρόταλα είναι
α να τα όποια
α εις τις όθ
των άρχαίων
ήμαι λοιπόν ότι,
αδές έτών σι
πρώτην φοράν
άρχαίαν έορ
λας Πράτεια
δου του 'Αττι
μάλλον διά να
ον των χορευ
α τέτη. Δισπ
διά την ποιημ
ν άρχαίων έκ
έτη και σκληρά
ήρώση επί των
την τέχνην της
αυ κλασικού 'Ω
κ. Πράτεια με
ισθητικού φύλου
ης προσπάθειών
χολιτε και με
Τα κ. Λα ως
ον έχοισμοποι
από τους σατύ
ς, έχουν δέ σνγ
στis ισπανικές
ήν παρατηρήσι
ραρικών παρα
βολήν των λε
εις το επίμηκες
οργάνων προς
αχβάδες, ίδιως
ν των κλειδώ
και της βάσεως
αυτή να όγη ή
στη άνησις του
αυτο το αντίκει
του είναι μεγά
αυτείναν από
αην, όπως συμ
νέτετες, κυνται
έκεται, ευδύτε
ν δακτύλων που
ός και αυτοί

αι το βαρύθυογ
του 'Απολλωνος,
αόν Παφένων,
μεγαλειών της
ήν ηρεμία και
άσαςιν... ήν άν
ρησια... ήν λυ
ατά χορδοί. Διό
τιμοποιεί το κοι
ώνης ως ήγειον,
ν υποχωρητικώς
ζων. Είναι έπι
αυτο περιστο άν
είζοναι αί δοκι
ευτρία και όο
και κινήσις, έ
συμπληρουμένα
ν ένότητα που
αυαστάσεις των
λο χαρακτηρισ
αυ δούη την
και την άνω
εως της 2ης
λόγος της συμ
ν 'Αποστόλων
είναι και ό όρ
ς της κ. Πρά
αφία που συ
εργασιό της
α κάθε έκώον
σαν από την
μοισκοσυμ
οποίος έργο
βελμάτων και
ικών ρυθμι
τουλάχιστον
είμα αποτε
ή δέ παραλ
ογαίον (μέ
αλυσμαυό),
ου με τις
πειρακτι
φαιτον από
αρον Καλα
ελωδία πα

παθεν απόλυτως τίποτε όταν έδγήμε,
κατά τις βεβαιώσεις εκείνων που τον
εξήτασαν. Κατ' άλλας όμως πληρο
φορίας έδειξαν μόνον οι καλύτερες του.
Κατά τους κανονισμούς των άναστε
νάρηδων, ό άμύητος αυτός άνδει
χρη ικανός και περιελήφθη εις τας
τάξεις των.

Οί άναστενάριας της προηγουμέ
νης της έορτής, στυλιόμενες με
ροιστάφυλλα και κρατούσα εικόνες
του 'Αγίου Κωνσταντίνου και της
'Αγίας 'Ελένης (αί εεικοσάφοροι, ό
ποις ονομάζονται), κατελήφθησαν ά
πό έκστασις και έχουσαι τα μάτια
μισοκλειστα και εκβάλλουσαι άνάρ
θρους φωνάς: «'Ιχ... 'Ιχ... 'Αχ...
'Αχ...», έχόρευαν τον περιεργον χο
ρόν των άναστενάρηδων. Την έπο
μένην έγινεν ή εθούσια του Ταυροσ.
'Αλλ' αντί ταιου, επειδή ήτο δύσ
κολον γα εύρεθί, έθυσιάσθησαν χο
ρία, αφού προηγουμένως ήλγον ήθη
σαν από τον ιερέα του χωρίου. Τα
σάφγια αυτά έπειτα έτεμαζίσθησαν
και τα κομμάτια των διενεμήθησαν
μεταξύ των άναστενάρηδων, άρρε
νων και θηλέων. Επικολούθησεν ό
χορός, άπαράστατος όπως και ό της
προηγουμένης ήμερας. Έπειτα, κα
τα την άσπασιν, έορτάσθησαν, δια
φοροι άναστενάρηδες άνανραν με
γάλην ποικιλίαν εις την κεντρικην
πλατεία του χωρίου. Εξ από της
ήσο των μενών, ώστε το πλήθος
των θεατών ότι, καταρριμμένον να
αυτήται εις μενέων άπαστων. Εις
την ποίαν αυτήν άποφασιστες άναστε
νάρηδες και άναστενάριας, άμυη
τες, άμυητες, άμυητες, άμυητες
είναι εις τα χωρία Σοφίας, Αγίας
'Ιωάννης, Ματούρας, Πλέτας, 'Α
γιος Στέφανος, Πινάκας, 'Αγιος Γε
ώργιος και Εύκαριό) και εις την
Βουλγαρικην Θράκην (εις τα χωρία
Ρέσβι, Γαλαζάκι, Προντίβο, Κω
στή, Πυργόπουλο, κατοικούμενα από
της καταστροφής από 'Ελληνας, και
εις τα βουλγαρικά χωρία Βούλγαρι,
Μοϊντοβο και Γουματιόβο). Οι
Βούλγαροι άναστενάρηδες έδιδάθη
σαν από τους γειτονές των 'Ελλη
νας, οι όποιοι επί αλάνας δέν έπαυ
σαν να έορτάζουν τό έθιμον εις την
χώραν της καταγωγής των. Κατά
σπουδαίους μελετητάς του έθιμου, ή
έορτή των άναστενάρηδων αποτελεί
την μακρινήν άπήνην των έθνικών
και θρησκευτών παραδόσεων της
άοκίας 'Ελλάδος. Πράγματι ή Θρά
κη ήτορξεν ή χώρα όπου κατ' έθο
χην ελαιορένετο ό Διόνυσος και εκ
της Θράκης ή λατρεία του μετεδόθη
έπειτα εις την άρχαίαν 'Ελλάδα.
Περί του θέματος αυτού έδημοσιεύ
θη εις τό «'Αρχαίον Θράκη» λαμ
πρά μελέτη του ακαδημαϊκού και κα
θηγητού κ. Κ. Α. Ρομαίου, ή όποια
θα κυκλοφορήσιν και γαλλιστί συνά
μως, εκδόσιμην υπό του Γαλλικού
Ίνστιτούτου.

Ο 'Αθηναίος

ΑΚΑΔΗΜ

ΑΘΗΝΩΝ